

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 66
van **VERA JANS**
datum: 16 oktober 2014

aan **JO VANDEURZEN**
VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Taskforce persoonsvolgende financiering - Stand van zaken

Op het einde van de vorige legislatuur keurde het Vlaams Parlement het decreet persoonsvolgende financiering voor personen met een handicap goed. Een mijlpaal in het ondersteuningsbeleid voor personen met een handicap. Het decreet tekent de contouren uit van het nieuwe financieringssysteem. De operationalisering, het bepalen van de bedragen en de precieze procedures is een opdracht voor de nieuwe regering.

De omslag naar een nieuw financieringssysteem is geen evidente operatie. De voorbereiding is dan ook al een tijdje gestart. Daarvoor is een taskforce Persoonsvolgende Financiering opgericht, waar vertegenwoordigers van de gebruikers, voorzieningen, vakbonden, externe deskundigen en het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) de hoofden en handen bij elkaar steken om een werkbaar systeem uit te werken. Dit met één doel: in de toekomst effectief meer mensen bereiken en ondersteunen.

De taskforce is opgedeeld in vijf verschillende werkgroepen, die zich elk over een specifiek aspect of proces van het nieuwe financieringssysteem buigen.

1. Wat is de stand van zaken van de werkzaamheden van de taskforce?
2. Wat is de stand van zaken van de verschillende werkgroepen binnen de taskforce?
3. Op welke manier werden de bevindingen van het PGB-experiment (persoonsgebonden budget) meegenomen in de werkzaamheden van de taskforce?
4. Op welke manier werden de lessen die in Nederland getrokken werden uit het PGB-systeem meegenomen in de werkzaamheden van de taskforce?

ANTWOORD

op vraag nr. 66 van 16 oktober 2014

van **VERA JANS**

1. Om de conceptnota persoonsvolgende financiering en het decreet verder te concretiseren werd in september 2013 een Taskforce opgericht die de grote strategische lijnen uitzet en de voorbereiding van de implementatie stuurt. In een eerste fase werd toegewerkt naar de voorbereiding van het decreet persoonsvolgende financiering en het uitzetten van de grote conceptuele lijnen. Om de Taskforce inhoudelijk te voeden werden inhoudelijke werkgroepen opgestart, gekoppeld aan de drie facetten van de persoonsvolgende financiering : de budgettoekenning, de budgetbepaling en de budgetbesteding.

In die periode waren volgende werkgroepen –samengesteld uit zowel vertegenwoordigers van sector, gebruikers, wetenschap als administratie- actief: werkgroep 'budgettoekenning/ proces', werkgroep 'vaststellen ondersteuningsvraag', werkgroep 'gebruikelijke/ bovengebruikelijke zorg', werkgroep 'bepalen grenswaarde trap 1', werkgroep 'woon- en leefkosten' en een werkgroep 'communicatie'.

Na de goedkeuring van het decreet persoonsvolgende financiering op 25 april 2014 werd in de zomer 2014 volop ingezet op het uitschrijven van een Conceptnota Implementatie PVF. De werkgroepen 'budgettoekenning/proces' en 'bepalen grenswaarde trap 1' hadden hun output opgeleverd en werden opgeheven. De andere werkgroepen werden geïntegreerd in 3 tijdelijke werkgroepen met een specifieke opdracht in functie van het opleveren van de Conceptnota Implementatie PVF: werkgroep trap 1, werkgroep trap 2 en werkgroep vernieuwen zorgregie. Waar nodig namen ook vertegenwoordigers van administratie Zorgfonds en Intersectorale Toegangspoort deel aan de werkgroepen (trap 1, trap 2).

In juli 2014 werden de 3 luiken van de Conceptnota Implementatie PVF geconsolideerd op de Taskforce en positief geadviseerd door het Raadgevend Comité van het VAPH. De Permanente Cel gaf eveneens positief advies op het luik 'zorgregie' van de Conceptnota Implementatie PVF.

Met de bevestiging van de uitvoering van het decreet persoonsvolgende financiering in het door de nieuwe Vlaamse Regering goedgekeurde Regeerakkoord, is de voorbereiding van de implementatie van de persoonsvolgende financiering op kruissnelheid gekomen.

Een aangepast organisatiemodel en een consequente projectplanning zijn nu nodig om binnen de vooropgestelde tijdspanne de veranderingen in het VAPH en in de sector te ondersteunen.

Een vernieuwde projectstructuur is opgezet om de implementatie van PVF in het VAPH en de sector te operationaliseren en te realiseren en de voorbereiding van het politieke debat te doen:

- Intern VAPH werd een actief projectteam opgestart met vertegenwoordiging uit de verschillende afdelingen en diensten (Zorg, Zorgregie, IDB, juridische dienst, ICT, studiecél) om de veranderingsmanager (Leidend ambtenaar VAPH) en de projectleider te ondersteunen.

- De Taskforce werd uitgebreid met een vertegenwoordiger van de verwijzers, een vertegenwoordiger van de DOP's, een vertegenwoordiger vanuit de Intersectorale Toegangspoort en een vertegenwoordiger van het Zorgfonds.
- Voortaan wordt enkel gewerkt met tijdelijke, ad hoc werkgroepen gericht op het uitwerken van de uitvoeringsbesluiten. Momenteel zijn volgende ad hoc werkgroepen actief: budgetbepaling, uitwerking trap 2 voor minderjarigen, basisondersteuningsbudget (Zorgfonds, ITP en VAPH) en woon-/leefkosten.

Een projectplan Implementatie PVF is in opmaak en wordt gefinaliseerd.

2. Idem vraag 1

3. In 2001 keurde het Vlaams parlement een aantal bepalingen goed die de notie van het 'persoonsgebonden budget' invoerde in het oprichtingsdecreet van het toenmalig Vlaams Fonds. Hierbij werd decretaal bepaald dat het PGB kon toegekend worden 'binnen de grenzen van zijn begroting'; er werden geen bedragen gespecificeerd. Het PGB-decreet was echter onvoldoende voorbereid om onverkort en veralgemeend te worden uitgevoerd. Tussen 2001 en 2008 kwamen er geen uitvoeringsbesluiten.

In 2008 werd wel, op vraag van toenmalig minister Steven Vanackere, een tweejarig PGB-experiment, met wetenschappelijke begeleiding, opgestart door het VAPH. Dit experiment leverde belangrijke inzichten op. De kloof tussen principe en concept, enerzijds, en de veralgemeende vlotte toepassing, anderzijds, bleek echter nog veel te groot. De beleidsaanbevelingen m.b.t. PGB leerden dat een persoonsvolgende financiering voor de ondersteuning van een persoon met een handicap een beloftevolle piste was, maar onvoldoende uitgeklaard om direct gevaloriseerd te worden in termen van haalbaarheid en betaalbaarheid. Essentiële elementen zoals onder meer ondersteuningsplan, zorgzwaarte-instrument, budgetconversie, vertaling naar minderjarigen bleken onvoldoende ontwikkeld.

Er werd voor geopteerd om het PGB-experiment niet te verlengen¹, maar te investeren in het bijstellen van de beleidsvisie. De 'Conceptnota Perspectief 2020: Nieuw ondersteuningsbeleid' werd op 17/02/2012 goedgekeurd door de Vlaamse regering. Vertrekkend vanuit deze Conceptnota Perspectief 2020, werkt de Taskforce de elementaire bouwstenen concreet uit:

- Het proces van ondersteuningsplanning en vraagverheldering.
- Het proces van objectiveren van de nood aan ondersteuning, met inbegrip van het objectiveren van (elementen van) de zorgzwaarte.
- De methode van budgetbepaling waarbij, op basis van het ondersteuningsplan en de objectivering, het aandeel zorggebonden personeelspunten bepaald wordt.
- De vertaling naar voldoende ruime budgetcategorieën die flexibiliteit qua inzet mogelijk maken.
- Het installeren van een keuzevrijheid tussen de inzet van het budget in cash, in voucher of in een combinatie van beide.
- Het vergunnen van bijstandsorganisaties die de budgethouder bijstaan bij het vervullen van zijn rol als budgethouder.
- Het vergunnen van aanbieders zorg en ondersteuning waar budgethouders zowel met hun cashbudget als met hun voucher terecht kunnen.
- Het treffen van de noodzakelijke maatregelen om de zorgaanbieders voor te bereiden op het werken met persoonsvolgende budgetten: het installeren van regelluwe kaders en het omzetten van erkende capaciteiten naar flexibel inzetbare personeelspunten.
- Enzovoort.

¹ De PGB-cliënten kunnen de inzet van hun budget continueren tot op het moment dat uitvoering gegeven wordt aan PVF. Vanaf dan zal hun persoonsgebonden budget omgezet worden naar een persoonsvolgend budget.

En dit alles niet enkel voor meerderjarigen, maar ook voor minderjarigen waarbij zorgvuldig afgestemd wordt met de processen van de Intersectorale Toegangspoort.

4. In juli 2014 vond er een uitgebreid overleg plaats tussen het VAPH en het Nederlandse Centrum voor Indicatiestelling Zorg (CIZ). Door de nauwe samenwerking met diverse andere organisaties heeft dit centrum de voorbije jaren veel ervaring opgebouwd m.b.t. het werken met persoonsgebonden budgetten. Bij de uitwerking van de budgetbepaling en budgetbesteding binnen de persoonsvolgende financiering houden we, waar mogelijk, en relevant rekening met de elementen aangereikt vanuit de ervaring van het CIZ in Nederland met het Nederlandse PGB-systeem.